

Millioner til virksomheder med hjerte

Socialøkonomiske virksomheder vil tjene penge – men også beskæftige dem, der ellers ikke er plads til. Ny pengetank pumper kapital i dem.

Drift af pølsevogne i Københavns Kommune er et privilegium forbeholdt mennesker med handicap eller andre, der har særlig svært ved at finde arbejde. Men i dag, hvor arbejdsmarkedet ikke evner at opsyge hundredtusindvis af danskere med lav arbejdsevne, er der ikke pølsevogne nok hverken i hovedstaden eller resten af landet til at sysselsætte dem.

Det er baggrunden for, at en ny pengetank, Den Sociale Kapitalfond, nu går i aktion med 25 millioner

kroner i kassen, som skal investeres i non-profitvirksomheder, der løfter og støtter udsatte personer og samtidig producerer noget, som kan afsættes: de såkaldte socialøkonomiske virksomheder.

»Vi vil forene social velfærd med hardcore forretning«, fastslår fondens direktør, Lars Jannick Johansen. Og dermed mener han, at pengene ikke kun lånes ud af et godt hjerte, men også skal komme tilbage, så de kan gøre gavn hos andre sociale iværksættere.

I forbindelse med regeringens kommende reform af førtidspensionen, hvor mange flere yngre skal i beskæftigelse i stedet for at have en passiv overførsels-

indkomst, bliver der ekstra brug for at gøre jorden for sociale firmaer, mener Lars Jannick Johansen.

»Men de er tit for kommercielle til de mange offentlige puljer, man kan søge penge fra. Og de er omvendt for sociale til de kommercielle finansieringsfonde, der mere ser på bundlinjen. En socialøkonomisk virksomhed slanker jo ikke nødvendigvis organisationen og fyrer folk, for hele meningen er at give folk beskæftigelse«, påpeger Lars Jannick Johansen.

Blandt andet har Den Sociale Kapitalfond kastet sin kærlighed på it-virksomheden Specialisterne, som fortrinsvis ansætter mennesker med autisme – og som med et lån på op til 3 millioner kroner vil kunne ansætte op til 30 nye medarbejdere. Dobbelt så mange som i dag.

Den nye fond, hvis midler stammer fra Trygfonden, får støtte fra advokatvirksomheden Accura og revisions- og rådgiv-

ningsvirksomheden KPMG. Og der er brug for den slags professionelle erhvervsfolk, som vil satse på sociale firmaer, mener formanden for det almennyttige Center for Socialøkonomi, Bjarne Petersen.

»På det almindelige marked har disse virksomheder vanskeligt ved at låne, fordi der kan være problemer med sikkerhedsstillelsen. Almindelige iværksættere kan sætte deres hus i pant, men en gruppe mennesker bag en social virksomhed har ikke den samme udsigt til at komme til at tjene en hel masse senere«, siger Bjarne Petersen.

Kompost er tiltrængt

Han glæder sig over den nye fond. Men mener også, at staten burde målrette mere erhvervsstøtte og investeringskapital til dem, der gider gøre noget for mennesker, der ikke selv kan skaffe sig job.

Gunvor Auken, socialrådgiver og bestyrelsesmedlem i Koføeds Skole og Kristeligt Studenter-Settlement peger på andre veje, hvor samfundet kan kompostere jorden for de sociale virksomheder.

Hun efterlyser, at kommunerne gennem lovgivning får mulighed for at udbyde opgaver kun til socialøkonomiske virksomheder. EU-domstolen har fastslået, at det er muligt at undtage virksomheder fra de almindelige udbudsregler, hvis en national lov begrundes i »tvingende almen hensyn«.

»Det er et stort problem, at sociale virksomheder skal konkurrere med traditionelle firmaer om at få opgaver med aktivering og beskæftigelse af mennesker med forskellige skavanker. De sociale virksomheder er ved at segne under at skulle byde ind og konkurrere med alle mulige discountaktiveringsfirmaer«, siger Gunvor Auken.

Københavns beskæftigelsesborgmester, Anna Mee Allerslev (R), skrev for en måned siden til beskæftigelsesminister Mette Frederiksen (S) og bad om lov til at øremærke særlige kommunale opgaver til socialøkonomiske virksomheder.

Mette Frederiksen vil ikke her og nu love lovændringer. Men hun har tidligere på året sagt, at hun vil »se på lovændringer både på beskæftigelsesområdet og i forbindelse med EU's udbudsregler. Ministeren peger på, at der over de næste fire år er sat 40 millioner kroner af på finansloven til at støtte socialøkonomiske virksomheder.

»Jeg så gerne, at de fik en stærk placering i det danske erhvervsliv«, siger Mette Frederiksen.

flemming.christiansen@pol.dk

Vi skal investere i de socialt udsatte
Læs 2. sektion side 8

I job: Plads til dem, der ikke er plads til

På Blågårds Plads findes en systue, som både er en erhvervsvirksomhed og et forsøg på at sætte mennesker, der er gået i stå, i gang.

FLEMMING CHRISTIANSEN

Ud gennem døren strømmer et miks af kvindestemmer og symaskinesummen, døren står åben ud til den store plads og til de første lunnende forårsolstråler – og det er ikke det eneste, der ligner småfransk stemning: Place de Bleu står der over døren. Gæt, hvilken plads i København vi er på.

Sultan Güngön sidder over symaskinen og de gule stofstykker og syr og taler med kvinden ved siden af.

»Det her udvider mit liv«, siger hun.

Udefra set er kurdiske Sultan Güngön en slags indvandrer succes. Hun har tre sønner, en er uddannet filosof fra universitetet, en anden læser erhvervsøkonomi, en tredje går i 10. klasse og skal i gymnasiet. Sultans mand er død, så det har til tider været svært som enlig indvandrerkvind at klare sig, men hun har næsten altid været på arbejdsmarkedet, kørt bus, arbejdet på plejehjem og fritidshjem.

De senere år har Sultan Güngön dog været arbejdsløs, for krisen kradser ekstra, når man er ufaglært nydansk i starten af 50'erne. Og så er systuen Place de Bleu på Blågårds Plads som regn i ørkenen. Her er Sultan Güngön i løntilskudsjob.

»Virkelig mange indvandrerkvinder mangler sådan et sted, hvor de kan bruge alt det, de kan, og hvor de samtidig kan lave noget nyttigt for samfundet. I stedet sidder de hjemme og spiser piller og er psykisk dårlige«, siger Sultan Güngön.

At vokse langsomt

Det var præcis det problem, som Trine Alette Pantan så, da hun for to år siden var med til at starte Place de Bleu. En socialøkonomisk virksomhed, hvis primære formål er at skaffe arbejde til minoritetskvinder, der står milevidt fra arbejdsmarkedet, og som reinvesterer overskud i virksomheden.

I dag beskæftiger Place de Bleu fast syv kvinder på systuen. Derudover er der en

► FAKTA ► SOCIALØKONOMISKE VIRKSOMHEDER

Definitionen på en socialøkonomisk virksomhed er ifølge Center for Socialøkonomi:

- 1 Den har et socialt, sundheds- og/eller miljømæssigt formål.
- 2 Den har et salg af ydelser og/eller produkter.
- 3 Den geninvesterer et eventuelt overskud i virksomheden og formålet.
- 4 Den er organisatorisk uafhængig af den offentlige sektor.

Forrige år lavede Center for Socialøkonomi, som er en politisk og organisatorisk uafhængig institution, i samarbejde med Københavns Kommune en undersøgelse af eksisterende og potentielle socialøkonomiske virksomheder i København. 104 svarede.

Fire ud af ti var foreninger, mens

hver femte var personligt ejede virksomheder.

Tre ud af fire forventede at øge deres omsætning inden for det kommende år.

Hver anden virksomhed beskæftigede sig med børn og unge, mens hver tredje havde fokus på etniske minoriteter.

30 procent havde en årlig omsætning på under 250.000 kroner. 20 procent omsatte for mellem 2 og 5 mio. kr. 14 procent havde en årsomsætning på over 10 mio. kr.

Virksomhederne har indkomst fra både salg og service, offentlige puljer og fra kontrakter og offentlige udbud.

Hver anden fik støtte fra eller samarbejdede med kommunale forvaltninger.

halv snes kvinder, som hjemmefra strikker og hækler på bestilling. Desuden har Place de Bleu tre kvinder i praktik og jobprøvning.

Kvinderne, som kommer fra Marokko, Syrien, Libanon, Tyrkiet, Pakistan, Kosova, Bosnien, Kina og flere østeuropæiske lande, arbejder mellem 5 og 31 timer om ugen, alt efter hvad de kan klare. To kvinder er ansat med privat løntilskud, enkelte er selvforsørgede (det vil sige, at de ikke har indkomst), men de fleste er på supplerende kontanthjælp.

»Gevinsten er først og fremmest, at vi får kvinderne ud af deres isolation. Men vi er ikke et aktiveringsprojekt, vi fungerer som en erhvervsvirksomhed, og det giver kvinderne selvrespekt, at de ved, at det, de laver, er der brug for«, fastslår Trine Alette Pantan.

Løbet af sommeren vil hun konvertere de to nuværende løntilskudsjob til ordinære job, hvorefter to nye kvinder får mulighed for at få løntilskudsjob.

Ingen pengemaskine

Men selv om Place de Bleu blandt andet producerer boliginteriør som puder fra tekstilfirmaet Kvadrat, der sponsorerer Place de Bleu, og som forhandles af blandt andre Magasin du Nord og Louisi-

I FARVER. Marokkopuderne er både mellemstille og pæredanske, når (fra venstre) Zoulikha Chaoui fra Marokko, Samur Khalid Shaaban fra Syrien og Sultan Güngön fra Tyrkiet laver dem til det danske tekstilfirma Kvadrat. Systuen vil samarbejde med andre virksomheder om at udvikle sortimentet af blandt andet smykker, tasker og strik.

Foto: Finn Frandsen

anas Museumsbutik, så vokser de økonomiske træer ikke ind i himlen.

En af de store udfordringer er, at mindre socialøkonomiske virksomheder ikke får betaling af kommunerne for det sociale arbejde, de udfører med kvinderne, såsom praktik, jobprøvninger og danskundervisning. Place de Bleu er for lille til at blive anerkendt som »anden aktør«, der på linje med andre større private virksomheder betales af kommunerne for at gøre en indsats for marginaliserede grupper, forklarer Trine Alette Pantan.

En anden udfordring for socialøkonomiske virksomheder er, at de enten ikke bliver budt ind eller typisk vil have svært ved at konkurrere i offentlige udbudsrunder, hvor prisen er et vigtigt kriterium.

»For selvom vores type virksomhed for-

SERIE

756.545 OVERFLØDIGE?

Tæt på hver fjerde i den arbejdsdygtige alder lever af en overførselsindkomst. Og sådan har det været længe. Er det et problem? Og i givet fald: Hvad skal der gøres?

søger at agere på et kommercielt marked, løfter vi samtidig en social opgave med en målgruppe, som ikke er produktiv og stabil. Socialt ansvar er vist endnu ikke set i en offentlig udbudsrunde«, påpeger lederen af Place de Bleu.

På systuen bruger de eksempelvis meget tid på at hjælpe kvinderne med økonomi og socialfaglige spørgsmål, som når de får breve fra det offentlige, som de slet ikke forstår. Desuden er mange af kvinderne psykisk og fysisk syge.

»Så nogle dage kommer de ikke, andre dage må de gå tidligt. Tænk på, at nogle af kvinderne kommer fra såkaldte belastede familier med tunge problemer. Det kan være store drenge, der laver lidt for meget banderelateret ballade. Men når en mor har fået et job, kan det godt ændre stemningen i familien en del«.

Trine Pantan mener, at det danske flexicuritysystem ikke er særlig velegnet til at tage sig af de svageste grupper på arbejdsmarkedet.

»Hvis disse kvinder skal indstilles til fleksjob eller førtidspension, skal de arbejdsprøves i 13 uger. Men det er jo mennesker, der er multitramp af alt muligt, og det får man ikke styr på i løbet af 13 uger. Det vil kræve halve og hele år, hvor de langsomt skal vokse med opgaven«.

Trine Pantan finder det heller ikke hensigtsmæssigt, at de skal stå til rådighed for arbejdsmarkedet som alle andre med alt, hvad det indebærer af trusler om sanktioner, hvis de ikke er til rådighed.

»For en del af dem bliver aldrig selvforsørgende. Det handler mere om at redde dem fra at blive dårligere«.

Et tredje kritikpunkt fra lederen af Place de Bleu er aflønningen af kvinderne: Mange får almindelig kontanthjælp og må kun beholde 14,99 kroner for hver time, de arbejder. Hvis kvinden er i stand til at arbejde 5-10 timer om ugen, giver det 65-150 kroner – som beskattes.

Men hvorfor ikke give dem lov til at få mindstelønnen for de timer, de arbejder, spørger Trine Pantan.

»Det ville være en væsentlig psykologisk faktor. For det er til at græde over, at en kvinde, som kommer her fem timer om ugen, kun får 75 kroner ud af det. Lad hende i stedet få 115 kroner i timen, og så sæt et timeloft for, hvor meget hun må tjene ved siden af kontanthjælpen«, siger Trine Pantan, der godt kan klare den ekstra lønudgift.

GRATIS VIN PÅ TOPPEN - BEST VALUE FRA ARGENTINA

Alamos-vinene er år efter år "Best-Buys" hos Parker og Wine Spectator. "Alamos is a consistently excellent value-priced label", skriver Parker og i Parkers bog "Parker's Wine Bargains - The Worlds Best Wine Values Under 25\$" fremhæver han ikke mindre end 6 forskellige Alamos-vine som ekstraordinære gode køb til prisen!

KØB 24 FLASKER MALBEC ELLER CHARDONNAY OG FÅ 12 FLASKER GRATIS

ALAMOS
THE BIRTH OF CAREER
MALBEC

2008 Alamos Malbec
★★★★★
Berlingske Søndagsavisen
★★★★★
Vinavisen avisens.dk
90 Point Wine Spectator
69,95
pr. flaske v/12 flasker

2010 Alamos Chardonnay
"CATENA LAYER SYDAMERIKAS BEDSTE CHARDONNAY"
CITAT: ROBERT PARKER
69,95
pr. flaske v/12 flasker

ONLINE OUTLET FOR VINLASKERE
Philipson Wine
www.philipsonwine.com
Priser er kun gældende ved online-køb. Tilbud gælder til og med 01-03-12. Besparelser udregnet i forhold til vinene 1-år. pris. Forbehold for trykfej.

Møbelklassikere købes

Ring og hør nærmere på tlf. 33 32 38 37

Poul Kjærholm
Arne Jacobsen
Hans J. Wegner
Ole Wanscher
Finn Juhl
Kaare Klint
med flere

DANSK MØBEL KUNST

Hans J. Wegner Flaglinestolen 1950 www.dmk.dk